

IL-POLITIKA AWDJOVIŽIVA U TAL-MIDJA

Il-politika awdjoviziva fl-UE hija rregolata mill-Artikoli 167 u 173 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). Il-parti fundamentali tal-legiżlazzjoni f'dan il-qasam hija d-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviziva, li attwalment (2017) qed tigi riveduta. L-istrument ewlieni tal-UE biex jgħin l-industrija (speċjalment l-industrija tal-films) huwa s-sottoprogramm MEDIA tal-Ewropa Kreattiva. Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea titlob ir-rispett tal-"libertà u l-pluraliżmu tal-midja".

IL-BAŽI ĠURIDIKA

It-Trattat ta' Ruma ma ta l-ebda setgħa diretta fil-qasam tal-politika tal-midja u tal-awdjovizjoni, u lanqas ma pprovda ebda setgħa t-TFUE. Minflok, il-ġurisdizzjoni dwar il-politika tal-midja hija meħuda minn artikoli varji fi h'dan it-TFUE biex jinholqu politiki għad-diversi setturi tat-teknoloġiji tal-midja u tal-komunikazzjoni. Din hija h'tiegħa li tirriżulta min-natura kumplessa tal-prodotti u s-servizzi tal-midja, li ma jistgħu jiġu ddefiniti la bhala prodotti purament kulturali u lanqas sempliċiment bhala prodotti ekonomiċi. Il-baži ġuridika tinsab fit-TFUE fis-sura tal-Artikoli 28, 30, 34, 35 (il-moviment liberu tal-merkanzija); 45-62 (il-moviment liberu tal-persuni, servizzi u kapital; 101-109 (il-politika dwar il-kompetizzjoni); 114 (l-armonizzazzjoni teknoloġika, jew l-użu ta' standards teknoloġiċi simili, pereżempju, fil-produzzjonijiet tal-internet); 165 (l-edukazzjoni); 166 (il-formazzjoni vokazzjonali); 167 (il-kultura); u 173 (l-industrija).

L-OBJETTIVI

Skont l-Artikolu 167 TFUE, l-UE tinkoraġġixxi l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u, jekk meħtiegħ, tappoġġja u ssaħħaħ l-azzjoni tagħhom fil-qasam tal-kreazzjoni artistika u letterarja, inkluż is-settur awdjoviziv. Ir-rwol tal-UE fil-qasam awdjoviziv huwa li tohloq suq uniku Ewropew għas-servizzi awdjovizivi. Hi teħtiegħ ukoll tikkunsidra l-aspetti kulturali fil-politiki kollha tagħha. Id-deċiżjonijiet jintlahqu permezz tal-proċedura legiżlattiva ordinarja.

IL-KISBIET

A. Il-qafas regulatorju

1. Id-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviziva (AVMSD)

Matul is-snin 80, żviluppi godda fit-teknoloġiji tax-xandir wasslu għal żieda fl-għadd tal-istazzjonijiet kummerċjali tat-televiżjoni fl-Ewropa u sabiex ix-xandiriet tagħhom ikunu jistgħu jiġu riċevuti f'diversi pajjiżi. Dan wassal għall-htiegħa ta' standards minimi komuni, li inizjalment ġew stabbiliti fid-Direttiva "Televiżjoni mingħajr Fruntieri" (TVwF) (89/552/KEE). L-ewwel revizjoni, fl-1997, dahhlet il-principju tal-"pajjiż tal-origini", li jfisser li x-xandara jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-Istat Membru fejn ikunu bbażati. Servizzi godda, bhall-"video on demand" (VOD) disponibbli fuq l-internet, ġew miżjuda fir-revizjoni tal-2007.

Id-Direttiva giet kodifikata fl-2010, u nġatat l-isem ġdid ta' "Direttiva tas-Servizzi tal-Midja Awdjoviziva" (AVMSD). L-elementi prinċipali tagħha huma: (1) qafas komprensiv li jnaqqas il-piż regolatorju iżda li jkopri s-servizzi kollha tal-midja awdjoviziva; (2) regoli modernizzati dwar ir-reklamar fuq it-televiżjoni li jtejbju l-finanzjament tal-kontenut awdjoviziv; u (3) obbligu li l-fornituri tas-servizz tal-midja jiġu mhegġa jtejbju l-aċċess għal persuni li għandhom diżabilità viziva jew ta' smigh.

Fir-rapport tal-Kummissjoni tal-2012 dwar l-applikazzjoni tal-AVMSD u fid-diskussjonijiet ta' wara l-pubblikazzjoni tal-Green Paper tal-Kummissjoni tal-2013, "It-tnejn għal Dinja Awdjoviziva Konverġenti b'Mod Komplet: Tkabbir, Ħolqien u Valuri", deher ċar li s-servizzi tal-midja awdjoviziva qed jikkonverġu u li l-mod li bih dawn is-servizzi jiġu kkunsmati u jitwasslu qed jinbidel il-ħin kollu skont l-iżviluppi teknoloġiċi.

Fl-2015, il-Kummissjoni nediet konsultazzjoni pubblika mal-partijiet interessati li, fil-25 ta' Mejju 2016 giet segwita bi proposta ta' valutazzjoni REFIT tal-AVMSD sabiex tagħorna l-qafas regolatorju u żżomm il-pass mal-iżviluppi riċenti. L-elementi prinċipali tal-proposta jinkludu: (1) li l-limitu għall-komunikazzjonijiet kummerċjali jinbidel minn 12-il minuta kull siegħa għal 20% kuljum bejn is-7 a.m. u l-11 p.m.; (2) li l-minorenni jiġu protetti minn kontenut li "jista' jfixkilhom", filwaqt li l-istess regolament ikun japplika għax-xandir tradizzjonali u s-servizzi fuq talba; (3) li d-dispożizzjonijiet dwar xogħlijiet Ewropej jiġu estiżi għall-fornituri ta' servizzi fuq talba, li għandhom jiżguraw li x-xogħlijiet Ewropej jikkostitwixxu mill-inqas 20% tal-katalgi tagħhom u jagħtu prominenza lil dawn ix-xogħlijiet; u (4) li l-pjattaformi għall-iskambju tal-vidjos (VSPs) jiddaħħlu fil-kamp ta' applikazzjoni tal-AVMSD għall-finijiet tal-ġlieda kontra d-diskors ta' mibegħda u l-protezzjoni tal-minorenni minn kontenut ta' ħsara.

Il-Parlament u l-Kunsill attwalment qed jeżaminaw il-proposta tal-Kummissjoni; fil-preżent (2017) qed isiru negozjati skont il-proċedura leġislattiva ordinarja bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim mill-aktar fis possibbli^[1]. Id-direttiva fiha regoli speċifiċi għall-protezzjoni tal-minorenni, fir-rigward kemm tax-xandir tradizzjonali kif ukoll tas-servizzi tal-VOD. Dawn ir-regoli kienu ssupplimentati bir-rakkomandazzjonijiet tal-1998 u l-2006 dwar il-protezzjoni tal-minorenni u tad-dinjità tal-bniedem. Fl-2012, giet adottata l-"Istrateġija Ewropea biex l-internet isir aktar adegwat għat-tfal", u din hija appoġġjata, fil-qafas tal-Facilità Nikkollegaw l-Ewropa, mill-programm "Internet Aħjar għat-Tfal" (li qabel kien il-programm "Internet Aktar Sikur").

2. Id-drittijiet tal-awtur fis-Suq Uniku Diġitali

L-UE issa qed taħdem fuq il-modernizzazzjoni tar-regoli tad-drittijiet tal-awtur fis-Suq Uniku Diġitali sabiex tilhaq diversi objettivi fundamentali: (1) aktar aċċess transfruntier għall-kontenut online; (2) opportunitajiet usa' biex [jintużaw materjali li huma protetti bid-drittijiet tal-awtur fl-edukazzjoni, ir-riċerka u l-wirt kulturali](#); (3) funzjonament aħjar tas-suq tad-drittijiet tal-awtur; u (4) l-implimentazzjoni tat-[Trattat ta' Marrakexx](#) fil-Liġi tal-UE. Qed isiru negozjati biex jiġi diskuss il-pakkett dwar id-drittijiet tal-awtur.

3. Il-wirt ċinematografiku Ewropew

L-UE għandha l-għan li thegġeg lill-Istati Membri tagħha jikkooperaw fil-konservazzjoni u l-ħarsien tal-wirt kulturali ta' importanza Ewropea (l-Artikolu 167 TFUE). Ir-rakkomandazzjoni lill-Istati Membri huwa li jiġbru, jikkatalogaw, jippreservaw u jirrestawraw b'mod metodiku l-wirt ċinematografiku sabiex ikun jista' jingħadda lill-ġenerazzjonijiet futuri. L-Istati Membri tal-UE huma mitluba jagħmlu rapport kull sentejn dwar x-għamli f'dan ir-rigward, filwaqt li l-Kummissjoni tipproduċi rapport ta' implimentazzjoni abbażi ta' din l-informazzjoni.

[1]Għal aktar informazzjoni ara l-fajl ta' proċedura [2016/0151\(COD\)](#).

B. Ewropa Kreattiva

Is-sottoprogramm MEDIA ta' Ewropa Kreattiva hu l-hames programm pluriennali mill-1991'il hawn b'appoġġ għall-industrija awdjoviziva. Huwa jibni fuq is-suċċess tal-predeċessuri tiegħu, jiġifieri l-programmi MEDIA u MEDIA Mundus (2007-2013). Il-baġit totali tal-programm Ewropa Kreattiva jammonta għal EUR 1.46 biljun (2014-2020), zieda fil-baġit ta' 9 % meta mqabbel mal-programmi preċedenti. Tal-anqas 56 % minn din is-somma hija ddedikata għas-sottoprogramm MEDIA. Dan jipprovdi appoġġ u opportunitajiet ta' finanzjament għal proġetti ta' films u ta' televiżjoni, netwerks taċ-ċinema, festivals tal-films, l-iżvilupp tal-udjenzi, miżuri ta' taħriġ għal professjonisti awdjovizivi, l-aċċess għas-swieq, id-distribuzzjoni, l-iżvilupp tal-logħob tal-vidjo, id-distribuzzjoni onlajn tiegħu u l-fondi internazzjonali ta' koproduzzjoni. Sa tmiem l-2017 il-Kummissjoni Ewropea hija mistennija tippubblika evalwazzjoni obligatorja ta' nofs it-terminu tal-programm attwali Ewropa Kreattiva 2014-2020.

C. Il-litteriżmu tal-midja u l-pluraliżmu tal-midja

Il-litteriżmu tal-midja huwa l-kapaċità li wiehed jaċċedi l-midja, jifhimha u jivvaluta b'mod kritiku l-aspetti differenti tal-midja u tal-kontenut tagħha u li jikkomunika f'diversi kuntesti. Din hija ħila fundamentali għall-ġenerazzjoni żagħżuġha u għall-adulti. L-UE tikkunsidra l-litteriżmu tal-midja bħala fattur importanti favur ċittadinanza attiva fis-soċjetà tal-informazzjoni tal-lum. Il-konklużjonijiet tal-Kunsill dwar l-iżvilupp tal-litteriżmu tal-midja u l-ħsieb kritiku permezz tal-edukazzjoni u t-taħriġ tat-30 ta' Mejju 2016 jenfasizzaw li l-litteriżmu tal-midja huwa aktar importanti minn qatt qabel fiż-żmien tal-internet u tal-midja soċjali u li jeħtieġ li jkun parti integrali mill-edukazzjoni u t-taħriġ fil-livelli kollha.

Il-pluraliżmu tal-midja jeħtieġ trasparenza, libertà u diversità fl-ambjent tal-midja tal-Ewropa. Fil-bidu tal-2012 l-UE waqqfet Ċentru għall-Pluraliżmu tal-Midja u l-Libertà tal-Midja (CMPF) fiċ-Ċentru Robert Schuman għall-Istudji Avanzati, istitut ta' riċerka fi hdan l-Istitut Universitarju Ewropew ta' Firenze, permezz ta' kofinanzjament mill-UE. Is-CMPF huwa pass ieħor fl-isforzi kontinwi tal-Kummissjoni biex ittejjeb il-harsien tal-pluraliżmu tal-midja u l-libertà tal-midja fl-Ewropa, u biex tiddetermina l-azzjonijiet li jeħtieġ li jittiehdu fil-livell Ewropew u nazzjonali biex jittrawmu dawn l-oġettivi.

D. Inizjattivi oħrajn

Waqt il-Festival Ċinematografiku f'Canes l-UE torganizza diskussjonijiet u panels dwar diversi suġġetti bħall-iffinanzjar tal-films, id-distribuzzjoni tal-films, l-iżvilupp tal-udjenzi u l-innovazzjoni. Il-[Forum Ewropew tal-Films](#) tnieda fl-2015 u huwa pjattaforma għal dialogu strutturat bejn dawk li jfasslu l-politika u s-settur awdjoviziv. Il-premjju "Talent ġdid fl-UE" ġie introdott fl-2004 sabiex jagħti pubbliċità lil diretturi żgħażaġħ Ewropej li jkunu hađu taħriġ sponsorizzat mis-sottoprogramm MEDIA. Il-[European Border Breakers Award](#) huwa premju għal artisti emergenti, ikkofinanzjat mill-programm Ewropa Kreattiva.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Parlament enfasisza li l-UE għandha tistimula t-tkabbir u l-kompetitività tas-settur awdjoviziv filwaqt li tagħraf ir-rilevanza aktar ġenerali tiegħu fis-salvagwardja tad-diversità kulturali.

1. L-industrija awdjoviziva Ewropea

Filwaqt li tibni fuq ir-riżoluzzjoni tiegħu tas-16 ta' Novembru 2011 dwar iċ-ċinema Ewropea fl-era diġitali^[2], ir-riżoluzzjoni tal-Parlament tat-28 ta' April 2015 dwar il-films Ewropej fl-era

[2]ĠU C 153E, 31.5.2013, p. 102.

digitali^[3] tesprimi appoġġ qawwi għar-regiſtri Ewropej tal-films u tenfasizza r-rwol tal-appoġġ finanzjarju pprovdut fil-qafas tas-sottoprogramm MEDIA tal-Ewropa Kreattiva. Hija tenfasizza wkoll l-importanza tal-litteriżmu tal-films u l-iżvilupp tal-udjenzi.

Ir-riżoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Settembru 2012 dwar id-distribuzzjoni onlajn ta' xogħlijiet awdjoviżivi fl-Unjoni Ewropea^[4] tesplora l-aspetti tad-dritt tal-awtur u l-isfidi tad-disponibbiltà digitali ta' xogħlijiet awdjoviżivi f'termini tal-ħarsien tad-drittijiet tal-awturi. F'Jannar 2017 il-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni (CULT) ivvota dwar rapport ta' implimentazzjoni dwar il-programm "Ewropa Kreattiva", u b'hekk għas-sottoprogramm MEDIA, u r-riżoluzzjoni korrispondenti għet adottata fil-plenarja fit-2 ta' Marzu 2017^[5]. Din ir-riżoluzzjoni enfasizzat il-ħtieġa ta' baġit xieraq u ta' proċeduri amministrattivi simplifikati sabiex jinkiseb impatt akbar. Il-Membri ssottolinjaw ukoll l-importanza li jithaffef l-aċċess għall-finanzjament għal organizzazzjonijiet jew proġetti fuq skala żgħira. Il-konklużjonijiet ta' din ir-riżoluzzjoni dwar l-Ewropa Kreattiva se jintegraw ruħdom fir-rapport ta' rieżami ta' nofs it-terminu li għandu jiġi pprezentat mill-Kummissjoni sa tmiem l-2017.

2. Il-Premju LUX

Il-Premju LUX, li nholoq mill-Parlament Ewropew u li nġhata l-ewwel darba fl-2007, għandu l-għan li jipromwovi d-distribuzzjoni ta' xogħlijiet Ewropej fl-UE kollha billi jipprovdut l-mezzi għas-sottotitoli tal-film fl-24 lingwa uffiċjali tal-UE, inkluż fil-lingwa oriġinali tax-xogħol u għall-persuni nieqsa mis-smiġh u dawk b'diffikultajiet ta' smiġh. Fl-2016, il-Premju LUX iċċelebra l-10 anniversarju tiegħu billi l-film “[Mustang](#)”, rebbieh tal-Premju LUX għall-2015, intwera simultanjament fl-UE kollha u bl-intervent speċjali tad-direttur ċinematografiku rebbieh ta' premijiet internazzjonali Ken Loach lill-Kumitat CULT dwar “Ir-rwol għaċ-Ċinema fl-Ewropa ta' Għada”.

3. Id-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviżiva (AVMSD)

Ir-riżoluzzjonijiet tal-Parlament fis-snin tmenin u l-bidu tas-snin disghin dwar it-televizjoni kemm-il darba appellaw għal standards tekniċi komuni għal xandir dirett permezz tas-satellita u għall-HDTV. Id-Direttiva TVwF kienet adottata fl-1989 u l-Parlament dejjem appoġġjaha b'saħħa. Id-Direttiva għet riveduta fl-1997 u fl-2007, u mbagħad ingħatat l-isem ġdid ta' “Direttiva tas-Servizzi tal-Midja Awdjoviżiva” (AVMSD). L-approvazzjoni tagħha kienet ir-riżultat ta' negozjati bejn il-Parlament u l-Kunsill li ikkunsidraw hafna mit-thassib diskuss fl-ewwel qari tal-Parlament.

Il-Parlament segwa l-implimentazzjoni tal-AVMSD mill-qrib hafna. Fir-riżoluzzjoni tiegħu tat-22 ta' Mejju 2013 dwar l-Implimentazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi tal-Midja Awdjoviżiva^[6], il-Parlament jipprezenta għadd ta' osservazzjonijiet u rakkomandazzjonijiet, b'mod partikulari fir-rigward tal-aċċessibilità, il-promozzjoni tax-xogħlijiet awdjoviżivi Ewropej, il-protezzjoni tal-minorenni, ir-reklamar, l-isfidi futuri u l-kompetizzjoni internazzjonali.

Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-4 ta' Lulju 2013 dwar it-TV konness^[7], il-Parlament stieden lill-Kummissjoni tevalwa sa liema punt ikun meħtieġ li tiġi riveduta l-AVMSD u rekwiżiti attwali oħrajn stipulati fir-regolamenti dwar in-networks u l-midja (e.ż. il-pakkett tat-telekomunikazzjonijiet). Il-ħtieġa tar-reviżjoni kienet tirrigwarda partikolarment ir-regoli dwar it-tisjib u l-aċċess nondiskriminatorju għall-pjattaformi għall-fornituri tal-kontenut u l-

[3] Testi adottati, [P8_TA\(2015\)0108](#).

[4] GU C 353 E, 3.12.2013, p. 64.

[5] Testi adottati, [P8_TA\(2017\)0062](#).

[6] GU C 55, 12.2.2016, p. 71.

[7] GU C 75, 26.2.2016, p. 141.

izviluppaturi tal-kontenut kif ukoll għall-utenti, l-espansjoni tal-kuncett tal-pjattaformi, u li l-istrumenti eżistenti jiġu adattati għal kostellazzjonijiet godda, bħalma huma l-izvilupp tat-TV konness.

Fit-12 ta' Marzu 2014, il-Parlament adotta riżoluzzjoni dwar it-tnejn għal dinja awdjoviziva konverġenti b'mod komplet^[8] (bi twegiba għall-Green Paper tal-Kummissjoni dwar l-istess kwistjoni). Fiha, il-Parlament jieħu nota tal-konverġenza tas-swieq, jenfasizza l-ħtieġa li jithares l-aċċess u t-tisjib u li jiġu ssalvagwardjati d-diversità u l-mudelli ta' finanzjament, u janalizza l-infrastruttura u l-frekwenzi, il-valuri, u l-qafas regolatorju.

Bħala segwitu għal dawn ir-riżoluzzjonijiet Parlamentari u fid-dawl tal-pass mgħaġġel tal-bidla fis-settur awdjoviziv, fil-25 ta' Mejju 2016, il-Kummissjoni ressqet proposta biex temenda l-AVMSD. Fil-qafas tal-proċedura leġislattiva ordinarja, il-Kumitat CULT ivvota dwar ir-[report](#) tiegħu f'April 2017, fir-rwol tiegħu bħala l-kumitat ewlieni dwar il-kwistjoni, u ddecieda li jagħti bidu għal negozjati interistituzzjonali mal-Kunsill.

[Katarzyna Anna Iskra](#)
[11/2017](#)

[8] Testi adottati, [P7_TA\(2014\)0232](#).